

kinderopvang in de buurt

Pedagogisch werkplan

Kinderdagverblijf Rozenrood

September 2017

Biltstraat 337
3572 AS Utrecht
030-8200750
rozenrood@ludens.nl

Voorwoord

De organisatie

Kinderdagverblijf Rozenrood maakt deel uit van Ludens. Ludens biedt professionele kinderopvang en telt diverse kinderdagverblijven en locaties voor buitenschoolse opvang in vrijwel de hele stad Utrecht. Ook verzorgt Ludens op diverse basisscholen de tussenschoolse opvang. Ludens staat ervoor dat kinderen zich bij ons thuis voelen. Ludens staat dichtbij de ouders en kinderen, werkt wijkgericht en speelt in op de ontwikkelingen in de leefomgeving, in de buurt.

De werkwijze

Dit pedagogisch werkplan is in 2014 tot stand gekomen. In mei 2017 zijn we met het team van Rozenrood om de tafel gaan zitten om het plan te evalueren. De oudercommissie van Rozenrood is bij deze evaluatie betrokken geweest. We hebben opnieuw samen gekeken naar de kern van ons werk, ons pedagogisch handelen en de manier waarop wij dit zichtbaar willen maken. In de manier waarop wij met de kinderen, ouders en elkaar willen omgaan, passend binnen de visie van Ludens. Door met elkaar te kijken naar de manier waarop wij, de pedagogisch medewerkers* van Rozenrood, kinderopvang willen aanbieden. Kinderopvang met antroposofische kenmerken, die dagelijks terug te vinden zijn in onze locatie en de manier waarop wij met de kinderen de dag beleven.

Het steeds terugkerende ritme van de dag, de seizoenen en de jaarfeesten geven kinderen herkenning en vertrouwen. Door de dag heen is er een vast ritme van zingen, spelen, eten en rusten. Elk seizoen heeft zijn eigen liedjes, spelletjes, jaarfeest en activiteiten. Binnen het ritme van de dag zoeken we een evenwicht tussen groepsactiviteiten en individuele behoeften van de kinderen. Aan de hand van de dagelijkse praktijk beschrijven wij hoe wij werken. Dit plan betekent niet dat we nu klaar zijn. Het is een doorgaand proces waaraan we blijven werken. Ieder jaar wordt het pedagogisch werkplan geëvalueerd en gaan we dit, waar nodig, bijstellen. Wij hanteren hierbij de evaluatiekalender van ons HKZ-kwaliteitssysteem. Wij nodigen medewerkers en ouders uit om op dit plan of op de dagelijkse praktijk te reageren, zodat we altijd weer stof tot nadenken hebben.

Kinderdagverblijf Rozenrood

Kinderdagverblijf Rozenrood is sinds 2013 gevestigd in een nieuwe locatie aan Biltstraat in Utrecht. Kinderdagverblijf Rozenrood heeft een babygroep, een peutergroep en twee verticale groepen. In deze locatie zit naast kinderdagverblijf Rozenrood ook Amerpoort, die kinderopvang biedt aan kinderen met een beperking. Een bijzonder aanbod van kinderopvang. Ludens biedt reguliere opvang aan op antroposofische grondslag, voor kinderen in de leeftijd van 0-4 jaar. Amerpoort, kinderopvang Irene biedt specialistische opvang aan voor kinderen in de leeftijd van 0-5 jaar. Het samenwerken met Amerpoort en het werken geïnspireerd op antroposofische kenmerken, onderstreept onze visie van "samen opgroeien". De kenmerken van de antroposofie passen goed binnen de visie van Ludens. Uitleg over deze uitgangspunten en manier waarop Rozenrood deze vorm wil geven, komt in dit plan aan de orde.

*De officiële functiebenaming is 'pedagogisch medewerker'. Wij korten dit af als PM-er.

Inhoudsopgave

1. Pedagogische doelen en uitgangspunten -----	4 -
1.1 De visie van Ludens -----	4 -
1.2 Antroposofie -----	4 -
2. Pedagogisch handelen -----	6 -
2.1 Groeimeter -----	6 -
2.2 Met elkaar -----	7 -
2.3 Communicatie -----	12 -
2.4 Het spelende kind -----	14 -
3. Samenwerken met ouders -----	17 -
4. Ontwikkelingsgericht werken -----	18 -
4.1 Spelen en ontwikkelen -----	18 -
4.2 De wijze waarop bijzonderheden in de ontwikkeling van kinderen of andere problemen worden gesignaleerd.-----	19 -
4.3 Ondersteuning pedagogisch medewerkers -----	20 -
4.4 Gordon training-----	20 -
Bijlage 1: Dagindeling -----	21 -
Bijlage 2: Rituelen en feesten -----	24 -
Bijlage 3: Ondersteuning beroepskrachten -----	26 -
Bijlage 4: Omgaan met bijzondere gebeurtenissen -----	28 -
Bijlage 5: Omgaan met plaatsing op 2 stamgroepen -----	29 -
Bijlage 6: Kinderopvang gedurende extra dagdelen -----	30 -
Bijlage 7: Seksuele ontwikkeling van kinderen -----	31 -
Bijlage 8: Omgaan met het vier-ogen principe -----	32 -
Bijlage 9: Achterwachtregeling -----	33 -

'Ieder kind is uniek en moet de kans krijgen zijn mogelijkheden volledig te ontplooien. De kunst van het opvoeden ligt in het optimaal begeleiden van deze mogelijkheden.'

1. Pedagogische doelen en uitgangspunten

1.1 De visie van Ludens

Ludens biedt verantwoorde opvang die bijdraagt aan een goede en gezonde ontwikkeling van het kind, in een veilige omgeving. Ons doel is om kinderen emotionele veiligheid te bieden. We geven kinderen de mogelijkheden om hun persoonlijke en sociale competenties te ontwikkelen en bieden ze de kans om zich de waarden en normen van onze samenleving eigen te maken. De pedagogische uitgangspunten staan op onze **Groeimeter**.

Op de achterzijde van de Groeimeter staat onze visie op opvoeden verwoord:

Bij Ludens kijken we naar de kinderen die voor ons staan.

Ludens ziet kinderen als uniek, competent, krachtig en creatief: kinderen hebben van oorsprong al heel veel in huis. Onze pedagogiek gaat uit van wat een kind allemaal al is en kan, rijk aan mogelijkheden om zichzelf uit te drukken. Wij bieden de kinderen een veilige omgeving waarin zij zelf, in hun eigen tempo, de wereld kunnen ontdekken. Een plek om te kijken naar die wereld, hierover na te denken en zelf te komen tot oplossingen voor problemen die zich in hun wereld voordoen. Wij denken dat het heerlijk is voor een kind om te experimenteren, te ervaren, te spelen, te onderzoeken en vooral ook om te doen. Om te merken dat je als kind gezien wordt en dat er echt naar je geluisterd wordt. Dat er veel positieve aandacht voor je is en dat er ook duidelijke grenzen worden gesteld. En dat we steeds kiezen voor win-win-oplossingen. Wij bieden een plek waarin kinderen met elkaar zijn, waarin ze leren om samen besluiten te nemen en respect te hebben voor iedereen die anders is. Waarin ze verantwoordelijkheid leren nemen en zich verbonden voelen met elkaar. Een omgeving waarin kinderen begeleid worden door PM-ers, die vertrouwen in hen hebben en een voorbeeld zijn waar ze van kunnen leren en die hun werk doen met hart en ziel en die de kinderen iedere dag weer stimuleren:

'Probeer het maar, je kunt het best!'

1.2 Antroposofie

Bij Rozenrood werken wij vanuit antroposofische uitgangspunten: ieder kind is een unieke persoonlijkheid die zijn eigen levensweg zal gaan en op die manier iets zinvol zal bijdragen aan de wereld. We helpen het kind zelf zijn eigen, unieke vaardigheden te ontdekken zodat het kind vol zelfvertrouwen de volwassen wereld in durft te stappen. Door bewust de zintuiglijke omgeving van het kind vorm te geven, door het te omringen met natuurlijke en waarachtige dingen, kan het kind basisvertrouwen ontwikkelen. Dit vormt de grondslag voor een positieve levenshouding.

Wij hechten waarde aan een aantal onderdelen die centraal staan in de antroposofie:

- nabootsing
- rust, ritme en herhaling
- huiselijke sfeer
- persoonlijke aandacht
- natuurlijk materialen
- biologische voeding

Nabootsing

In de eerste zeven jaar staat het kind helemaal open voor de wereld en laat deze in het volste vertrouwen binnenstromen. Het kind treedt het leven met een actieve belangstelling tegemoet. Het kind is gevoelig voor stemmingen van buitenaf en ontvankelijk voor de intenties en de innerlijke houding van waaruit de pedagogisch medewerkers handelen. Vanuit de inleving in een ander mens beweegt het kind als het ware mee met de bewegingen die van de ander uitgaan. Het nabootsen door het jonge kind is niet passief kopiëren maar een activiteit waarbij het hele organisme van het kind actief betrokken is. De wil van het kind wordt hiermee

gevormd, geleid en opgevoed. De rol van de pedagogisch medewerker is hierin vooral ondersteunend.

Ritme, rust en herhaling

Een kind heeft veiligheid nodig. Door middel van zoveel mogelijk vaste PM-ers, ritme in de dagindeling, duidelijke regels en rituelen ontstaat een gevoel van veiligheid. Ritme is bij ons dan ook het sleutelwoord. Ritmische processen horen bij het leven. De afwisseling van dag naar nacht, het seizoensgebonden ontkiemen, bloeien, groeien en afsterven van de planten.

De getijden, eb en vloed, allemaal ritmische processen die we in de natuur tegenkomen. In ons eigen lichaam vertonen bijvoorbeeld ademhaling en stofwisseling een ritmisch verloop. Ook liedjes laten een beweging zien. In een zorgvuldig ritmische opgebouwde dagindeling kan een kind groeien en zich ontwikkelen zonder dat het hem extra energie kost. Dat wat ritmisch gebeurt, ondergaat het kind dromend of onbewust. Van alle verstoringen in het ritme wordt een kind te wakker, onrustig en onzeker. Het weet niet meer waar het aan toe is. Beweging en herhaling met regelmaat bepalen samen het ritme. Bij Rozenrood is de dag zo gestructureerd dat kinderen zich in een vanzelfsprekende stroom voelen opgenomen bij alle dingen die er op een dag gebeuren. In onze dagindeling wordt met zowel herhaling als beweging veel rekening gehouden.

Een klein kind gedijt goed in een sfeer van rust. Daarom zorgen wij ervoor dat er momenten zijn waarop een kind ongestoord kan spelen zonder dat het van buitenaf gestuurd, geleid of afgeleid wordt.

Huiselijke sfeer

Bij Rozenrood zijn de groepen sfeervol ingericht. De groepsruimte is een voortzetting van de huiselijke omgeving. Een thuisgevoel ontstaat door het bieden van een rustige, vriendelijke omgeving. We gebruiken zachte kleuren en natuurlijke materialen, passend bij de leeftijdsopbouw en samenstelling van de groep. Daarnaast halen wij de seizoenen naar binnen door een jaartafel sfeervol in te richten en wij hangen mooie wandplaten op. Er liggen kleden op de grond waar de kinderen heerlijk op kunnen spelen. De kinderen krijgen veel gelegenheid om verschillende huishoudelijke bezigheden na te bootsen.

Het is bijna Pasen. De PM-er heeft paastakken meegenomen en haalt de grote doos met paasversieringen tevoorschijn. "Nu kunnen we de paastak gaan versieren", zegt Nina. "Net als thuis"

Respect, persoonlijke aandacht en eerbied

PM-ers hebben respect voor de eigenheid van het kind. De PM-ers geloven in het vermogen van de kinderen om zich zelfstandig te ontwikkelen en zijn zich bewust van hun eigen voorbeeldgedrag. Wij zijn alert op de nieuwe ontwikkelingsmogelijkheden die uit het kind naar voren komen en hebben hiervoor eerbied. Wij zorgen ervoor dat we de kinderen niet teveel voor de voeten lopen met ideeën over wat goed en nuttig is voor kinderen. Ieder kind wordt geknuffeld, op schoot genomen, gewiegd etc. De momenten voor persoonlijk contact met het kind zijn bij het verschonen, aankleden, naar bed brengen, een praatje maken, een boekje lezen, een complimentje maken etc.

2. Pedagogisch handelen

2.1 Groeimeter

Op de voorkant van de *Groeimeter* hebben we in 12 items samengevat hoe wij werken aan onze pedagogische doelen en uitgangspunten:

- **Samen kun je meer:** we werken aan verbondenheid, we doen het samen
- **Zo kan het ook!:** we hebben aandacht voor ieders eigen wijze
- **Wij lossen het samen wel op:** we zoeken met elkaar naar win-win-oplossingen
- **Wat vinden jullie ervan?:** we nemen kinderen serieus en geven hen een stem
- **Fijn dat je vertelt wat er is:** we communiceren op een respectvolle manier
- **Goed gedaan!:** we geven veel positieve aandacht aan de kinderen
- **Je vliegt!:** we werken met plezier
- **Mmm, lekker appeltje:** we geven het goede voorbeeld
- **Bij ons mag je vies worden:** we geven ruimte aan kinderen, laten kinderen zelf ontdekken
- **Spring maar, ik vang je op:** we bieden uitdagingen aan kinderen en stellen grenzen
- **Wat heb je gevonden?:** we kijken en luisteren goed naar wat kinderen bezig houdt
- **Probeer het maar!:** we hebben vertrouwen in kinderen

In dit hoofdstuk beschrijven we wat deze items concreet betekenen voor ons praktische pedagogisch handelen.

2.2 Met elkaar

Kinderopvang doen we met elkaar. Wij zien onze kindercentra als een democratische samenleving in het klein. Wij vinden het belangrijk om een sfeer van verbondenheid te creëren: kinderen samen in een groep, ouders en PM-ers die samenwerken, contacten in de wijk en samenwerking met scholen.

Samen kun je meer

Stamgroepen

Rozenrood heeft vier verschillende stamgroepen.

Linde en Dotter zijn twee verticale stamgroepen van maximaal twaalf kinderen in uiteenlopende leeftijden tussen 0 en 4 jaar. Op deze groepen werken twee PM-ers. De kinderen blijven in hun eigen stamgroep totdat zij 4 jaar zijn en naar de basisschool gaan. Lavendel en Pompoen zijn horizontale groepen. Lavendel is de groep voor kinderen in de leeftijd van 0-2 jaar. Er zijn twee PM-ers als er negen kinderen zijn en drie PM-ers als er meer dan negen kinderen zijn. De maximale groepsgrootte is twaalf kinderen. Rond de 2e verjaardag stromen de kinderen van Lavendel door naar de groep Pompoen. Pompoen is de groep voor kinderen in de leeftijd van 2-4 jaar. Op deze groep zitten maximaal zestien kinderen met twee PM-ers.

De verhouding tussen het aantal aanwezige PM-ers en het aantal aanwezige kinderen en de groepsgrootte is conform de Beleidsregels van het Ministerie en de Brancheorganisatie Kinderopvang.

De kinderen weten in welke stamgroep ze zitten en welke andere kinderen daar komen spelen. Kinderen eten en slapen altijd op hun eigen stamgroep. Bij de plaatsing van hun kind krijgen de ouders via de afdeling Informatie&Plaatsing van Ludens te horen in welke stamgroep hun kind geplaatst is.

Als kinderen een extra dag komen worden ze in hun eigen stamgroep geplaatst.

Op elke stamgroep werken elke dag twee of drie vaste pm'ers. Het vaste rooster van elke groep is voor ouders te vinden op de krijtborden die naast de deuren van de stamgroepen hangen.

Het kan voorkomen dat we groepen samenvoegen op dagen dat er minder kinderen zijn. Ook komt het voor dat kinderen en dagje op een andere groep worden opgevangen als er niet voldoende PM-ers aanwezig zijn op de eigen groep. Ouders worden hierover geïnformeerd en hebben een toestemmingsformulier hier voor getekend.

Samenvoegen op woensdag en vrijdag.

Op woensdag voegen groep Lavendel en groep Linde samen in de stamgroep ruimte van groep Linde. Er worden dan maximaal 12 kinderen opgevangen met 2 pm'ers. Op vrijdag voegen groep Linde en groep Dotter samen in de stamgroep ruimte van groep Dotter. Er worden dan ook maximaal 12 kinderen opgevangen met 2 pm'ers. Op beide dagen is er van elke stamgroep een vaste pm'er aanwezig.

Op woensdag en vrijdag werkt er één pm'er op peutergroep Pompoen, omdat er op deze dagen minder kinderen aanwezig zijn. Op deze dagen worden er maximaal 8 kinderen opgevangen op groep Pompoen.

De kinderen van groep Pompoen worden in de ochtend van 7.30 tot 9.00 uur opgevangen in de stamgroep ruimte van groep Dotter. Om 9.00 uur haalt de vaste pm'er van groep Pompoen de kinderen op en neemt ze mee naar de stamgroep ruimte van Pompoen. Om 17.30 gaat de pm'er

van groep Pompoen samen met de kinderen naar de stamgroepruimte van groep Dotter en sluit daar de dag af.

Op maandag, dinsdag en donderdag worden de kinderen aan het begin van de dag (vanaf 7.30 uur) en aan het einde van de dag (tot 18.00 uur) opgevangen op hun eigen stamgroep. Er wordt gekeken naar welke kinderen van welke stamgroepen gebruik maken van verlengde opvang (van 18.00 uur tot 18.30 uur) en naar aanleiding daar van wordt gekeken in welke stamgroepruimtes de verlengde opvang plaatsvindt.

De pm'ers van Rozenrood hebben pauze tussen 12.30 en 15.00 uur. Veel kinderen liggen op dat moment te slapen waardoor het rustiger is op de groepen en er alle ruimte is om pauze te houden. Er gaan nooit twee pm'ers van dezelfde stamgroep tegelijk met pauze. Er blijft tijdens de pauzemomenten voor de kinderen een bekend gezicht aanwezig op de groep.

Door de dag heen hebben wij steeds vaste rituelen, zoals de ochtendkring, met elkaar eten, zingen, boekjes lezen en buiten spelen. Een van de vaste rituelen bij Rozenrood is het Vuurmannetje.

Een van de kinderen mag een vuurmannetje (lucifer) uit het doosje kiezen. We zingen samen een liedje:

Vuurmannetje, vuurmannetje maak je sterk, Vuurmannetje vuurmannetje doe je werk.

Na het liedje steken we het vuurmannetje aan. Als we de kaars aansteken zingen we het volgende liedje:

*Lichtje, lichtje ga maar schijnen
Lichtje, lichtje ga maar aan.*

Als het kaarsje aan is beginnen we met het Goedemorgenlied:

Goedemorgen lieve... (naam van het kind), goedemorgen lieve...(naam van PM-er).

We gaan het hele kringetje langs totdat we alle kinderen en PM-ers hebben begroet en eindigen met goedemorgen allemaal.

Tijdens het kringetje ontstaat regelmatig een gesprek met de kinderen. Als een kind er niet is die dag, merken wij dit op en ook als er een nieuw kindje bij ons komt wennen, praten we erover met elkaar.

We betrekken de kinderen bij de huishoudelijke taken, zoals bv. de tafel dekken, helpen met opruimen, samen brood kneden etc. We stimuleren dat de grotere kinderen, als ze dit leuk vinden, de jongere kinderen helpen.

Open deuren

Sommige kinderen vinden het leuk om 'bij de burens' te spelen. Op de dag zijn er momenten waarop kinderen van verschillende groepen elkaar kunnen ontmoeten. Dat kan door samen te spelen op de piazza of in de speelhal beneden of lekker naar buiten te gaan, maar ook kunnen ze gerust even een bezoekje brengen op een andere groep.

Op Rozenrood kunnen we werken met open deuren op de volgende tijden:

Tussen 10.00-11.30 uur

Tussen 12.30-15.30 uur

Tussen 16.00-18.30 uur

Dit betekent niet dat op deze tijden de deuren van Rozenrood altijd open staan. Echter is het als het passend is bij het moment van de dag en de sfeer die er binnen de groep heerst mogelijk

dat de kinderen op deze momenten gaan spelen in één van de gezamenlijke ruimtes, gezellig buiten gaan spelen of een bezoekje brengen aan andere groep.

Op de momenten dat we met de deuren open werken kijken de pm'ers van Rozenrood naar welke kinderen waar gaan spelen en baseren daar op hoe de pm'ers zich verdelen over de ruimtes.

We zorgen er altijd voor dat de vaste pm'ers van de kinderen nabij zijn als ze in een andere ruimte dan hun stamgroep ruimte spelen. Het komt soms ook voor dat we met een groep van meer dan 30 kinderen samen spelen. Dit komt bijvoorbeeld wel eens voor als alle kinderen van Rozenrood tegelijk buiten spelen of als we een gezamenlijke activiteit op de Piazza organiseren. We zorgen er dan altijd voor dat een vaste PM-er uit de basisgroep van elk kind aanwezig is en dat er vertrouwde gezichten van leeftijdsgenootjes aanwezig zijn in de groep.

Voor de kinderen die er aan toe zijn worden gezamenlijke activiteiten aangeboden. De activiteiten staan in het teken van de seizoenen en de jaarfeesten of in het teken van wat er speelt bij de kinderen. Kinderen mogen hier aan meedoen, maar zijn dat niet verplicht.

Wennen:

Als een kind nieuw komt bij Rozenrood hanteren wij een schema van langzaam opbouwen. Het kindje komt 4 keer wennen. Twee keer voor het contract ingaat en twee keer als het contract al is ingegaan. Bij de eerste twee wennmomenten is er een ouder(s) bij het wennen aanwezig en bij het eerste wennmoment is er een kennismakingsgesprek waarin alle bijzonderheden worden doorgegeven aan de PM-er. De ervaring leert ons dat langzaam wennen prettiger is voor zowel de ouders als het kind. Wij zorgen ervoor dat kinderen en ouders zich welkom voelen bij ons. Contact met de ouders is hierin heel belangrijk: met elkaar kennis maken, praten met elkaar over het kind, ouders rondleiden en wegwijs maken op de groep en in het kinderdagverblijf.

Wij vinden het belangrijk dat ouders altijd bereikbaar zijn, zodat er altijd overleg mogelijk is. Ouders zijn altijd welkom in het kinderdagverblijf en als ouders dit willen is het ook mogelijk om, na overleg met de PM-er, een keer op de groep te komen kijken. Kinderen mogen iets meenemen van thuis, zoals een doekje, knuffeltje of speentje. Dat geeft hen een vertrouwd gevoel waardoor het wennen makkelijker kan gaan.

Overgang van babygroep naar peutergroep:

Bij plaatsing van een kindje op babygroep Lavendel wordt de doorstroom naar onze peutergroep Pompoen ook gelijk vastgelegd. Als de tweede verjaardag van het kindje in de buurt komt kijken we in overleg met ouders en afhankelijk van het kindje en de bezetting wanneer het kindje kan gaan wennen op peutergroep Pompoen.

Het wennen bij de peutergroep gebeurt in een vaste volgorde:

De eerste keer went de nieuwe peuter tijdens het tafelmoment 's morgens, de tweede keer blijft de peuter de hele ochtend en eet een broodje mee. De derde keer wordt er met de broodmaaltijd mee gegeten en wordt het nieuwe bed uitgeprobeerd en de vierde keer is een hele dag. Hoe die dagen precies verlopen, hangt voor een groot deel af van de reactie van de nieuwe peuter. Wil de peuter bijvoorbeeld met al het mooie nieuwe speelgoed spelen dat op de nieuwe groep aanwezig is? Dan mag hij of zij natuurlijk wat langer blijven. Zo creëren we voor ieder kind in zijn of haar eigen tempo een natuurlijke overgang van een veilige mooie babytijd naar een fijne en uitdagende peutertijd.

In de periode voor het echte wennen proberen we de nieuwe peuter ook al een beetje vertrouwd maken met de nieuwe groep door hem/haar bijvoorbeeld even mee te nemen om iets te halen op de nieuwe groep en de PM-ers van de peuters al even kennis met het kindje te laten maken.

Er vindt in deze periode ook een overgangsgesprek plaats met een pm'er van babygroep Lavendel, een pm'er van peutergroep Pompoen en de ouders.

Omgaan met vervanging:

Bij ziekte of verlof maken we gebruik van invalkrachten. Ludens heeft een invalpool met gediplomeerde PM-ers, die dan ingezet kunnen worden. We streven ernaar om zoveel mogelijk dezelfde invalkrachten te benaderen en met vaste invallers die bij ons kinderdagverblijf passen te werken.

De invalkrachten worden altijd goed geïnformeerd over onze werkwijze, eventuele allergieën van kinderen en onze afspraken.

Op de krijtborden die bij de deuren van de stamgroepen hangen is voor ouders te zien of er een invalkracht op de groep werkt.

Zo kan het ook!

We hebben oog en respect voor individuele en culturele verschillen tussen kinderen en ouders. Iedereen mag er zijn en we praten met kinderen regelmatig over overeenkomsten en verschillen tussen de kinderen.

We hebben aandacht voor ieders eigen wijze door de kinderen gelegenheid te geven over zichzelf te vertellen. Regelmatig komt hier een leuk groepsgesprek over op gang. Wij stimuleren kinderen om hun eigen oplossingen te zoeken voor problemen ervan uitgaande dat kinderen hiervan leren en dat de oplossingen van volwassenen niet altijd per definitie de beste zijn.

We bieden een divers aanbod aan spelmaterialen dat ruimte overlaat aan de fantasie, zodat alle kinderen zich kunnen identificeren met het materiaal.

Bv. van houten planken kan je een autoweg maken maar ook een glijbaan. En van kleden kan je een tent maken maar je ook mee verkleeden tijdens een rollenspel.

Zowel poppen met een lichte als poppen met een donkere huidskleur zijn aanwezig op de groep.

Omgaan met slapen en rust

We gaan altijd uit van de behoefte van het kind in overleg met ouders. We zorgen voor voldoende rustmomenten voor alle kinderen. In het begin worden zoveel mogelijk de slaapgewoontes van thuis overgenomen. Als een kind wat ouder wordt gaat het mee in het ritme van de groep. Soms lukt dat niet omdat een kind heel verdrietig is of omdat het kind nog helemaal geen slaap heeft. Er wordt altijd naar een passende oplossing gezocht. In principe kan er altijd een rustmoment voor ieder kind gecreëerd worden op de dag, op een stretcher of in een bedje. We streven ernaar om elk kind op een vaste, rustige plaats te laten slapen. Voordat de kinderen naar bed gaan lezen we een verhaaltje voor. Als de kinderen slapen gaan, gaan we regelmatig even kijken in de slaapkamer. De slaapkamers zijn ook voorzien van een babyfoon. Zo kunnen we de kinderen altijd horen.

Zindelijkheid

Zindelijk worden zien wij als iets dat vanzelf gaat. We ondersteunen en stimuleren dit proces maar zullen niets forceren. Kinderen zijn voor elkaar een stimulans, ze leren van elkaar. Als een kind belangstelling begint te tonen vragen wij of het kind op het toilet wil. Ook als een kind regelmatig een droge luier heeft vragen we of het kind op de wc wil plassen.

Eten

Bij Rozenrood eten we biologisch met de kinderen. De tafel wordt altijd netjes gedekt met een broodmandje, glazen etc. De baby's hebben meestal een heel eigen voedingschema. Dit volgen we in overleg met de ouders. De baby zit zoveel mogelijk lekker op schoot bij de PM-er en krijgt zo alle aandacht bij het voeden.

Voor het eten zingen we altijd een liedje en pakken de kinderen elkaars hand vast. De grotere baby's doen al meer mee met het dagschema. Ze zitten dan gezellig bij ons aan tafel. Dit geeft een huiselijke sfeer en de kinderen nemen een voorbeeld aan de grotere kinderen. De kinderen kunnen zelf de stukjes brood uit het mandje pakken en de oudere kinderen van een bord. De peuters mogen zelf hun broodje smeren als ze dat leuk vinden. De kinderen drinken zoveel mogelijk zelf uit hun glas. Bij het eten van het fruit drinken we water of thee.

We bakken regelmatig zelf ons brood. Bij het brood drinken we water of thee. Tussendoor krijgen de kinderen een rijstwafel, soepstengel en yoghurt.. Door de manier waarop we omgaan met voedsel willen we kinderen zoveel mogelijk respect bijbrengen voor alles wat groeit en bloeit. In de tuin bij Rozenrood kunnen we groenten en kruiden verbouwen. Op de groep maken we regelmatig samen met de kinderen lekkere gerechten.

Wij lossen het samen wel op

Wij leren de kinderen dat ze een ruzie kunnen oplossen door te praten. Als ze er zelf niet uit kunnen komen, bemiddelt de PM-er en helpt de kinderen om zelf een oplossing te verzinnen. Wij zoeken bij conflicten samen met de kinderen naar win-win-oplossingen door:

- in te grijpen als kinderen elkaar pijn of verdriet doen
- de gevoelens te benoemen van de kinderen
- te vragen wat er aan de hand is, de kinderen te vragen tegen elkaar te praten, elkaar aan te kijken
- het probleem te formuleren
- de kinderen om ideeën te vragen voor mogelijke oplossingen en hen er één te laten kiezen die voor allebei oké is
- de kinderen te helpen zo nodig om zich aan hun afspraken te houden

Twee kinderen trekken aan een rood autootje: 'ik wil ermee spelen, ikke ook, zegt de ander en hij begint te gillen. De PM-er gaat er naar toe en zegt: 'ik zie dat jullie alle twee met het autootje willen spelen en er is er maar eentje....hoe gaan we dat doen?' Een van de kinderen zegt: 'dan leggen we de auto in de kast, we verstoppen de auto!' Het andere jongetje begint te lachen en zegt: 'Ja!' De jongens lopen naar de kast en zetten het autootje in de kast en spelen weer verder met iets anders.

Wat vinden jullie ervan?

De beste voorbereiding op het leven in een democratie is het daadwerkelijk ervaren van democratie in de groep. In onze groepen leren jonge kinderen waarden als: samen meedoen, samen verantwoordelijk zijn voor de groep en voor elkaar, samen conflicten oplossen en samen omgaan met verschillen. Wij hebben een open houding voor de ideeën van de kinderen en de bereidheid om deze samen met de kinderen vorm te geven. Wij laten de kinderen regelmatig met ons meedenken, vragen wat ze van de dingen vinden, kijken en luisteren wat hen bezig houdt.

2.3 Communicatie

Wij vinden het belangrijk om op een respectvolle manier te communiceren. Dat houdt in dat we naar elkaar luisteren, elkaar laten uitpraten. We hebben tijd en aandacht voor het gesprek. We willen de ander het gevoel geven gehoord te worden. We vinden het belangrijk om het goede voorbeeld te geven en om te checken of de boodschap goed is aangekomen. Wij denken dat goede communicatie bijdraagt aan het versterken van een band met elkaar.

Fijn dat je vertelt wat er is

Wij spelen een belangrijke rol in het leven van de kinderen bij Rozenrood. Wij bieden kinderen emotionele ondersteuning en communiceren respectvol. We praten op een rustige toon, maken oogcontact, gebruiken ik-taal en luisteren actief naar de behoeften en gevoelens van de kinderen

Als in de ochtend de vader van een peuter weg wil gaan, gaat het meisje huilen. De PM-er neemt het kind over van de vader en zegt: 'gaan we even bij het raam naar papa zwaaien...'. De vader gaat weg en het meisje blijft huilen. De PM-er loopt met het kind op de arm naar het raam en zegt: 'dat vind je niet leuk he, dat papa weggaat!' Het kind blijft huilen en zwaait naar haar vader. De PM-er loopt met het meisje naar de bank en neemt haar op schoot. Het kind blijft nog wat nasnikken. Na een poosje ziet zij een vriendje en glijdt van schoot om te gaan spelen.'

Goed gedaan!

Wij noemen het gedrag van de kinderen waar we van genieten en geven de kinderen zoveel mogelijk concrete aanwijzingen over wat ze wel kunnen doen in plaats van wat niet mag. We leggen uit waarom we iets goed of niet goed vinden. Als we gedrag niet goed keuren leggen we uit waarom we dat gedrag niet goed vinden maar wijzen niet 'het hele kind' af. Wij geven ieder kind zo veel mogelijk positieve aandacht. We blijven bij de kinderen als ze bang of verdrietig zijn.

'Heel fijn dat jullie zo helpen opruimen, dan kunnen we snel lekker naar buiten!'

Je vliegt!

Bij Rozenrood werken wij met plezier, warmte en betrokkenheid met de kinderen. Wij geven om de kinderen en vinden het leuk om met hen samen te zijn. Wij kiezen voor een actieve houding, verzinnen spelletjes, liedjes en activiteiten waarin wij zelf en de kinderen zichtbaar plezier in hebben. We verwonderen ons samen met de kinderen!

Anne klimt op de stoel en de PM-er zegt (terwijl ze Anne in de gaten houdt) lachend: 'wat kan jij goed klimmen Anne en zo hoog!'

Mmm, lekker appeltje

Wij geven bij Rozenrood het goede voorbeeld. Wij zijn 'nabootsingwaardig'. Wij laten het gedrag zien dat wij graag bij de kinderen willen zien en zijn ons hier bewust van. Bij ongewenst gedrag laten we zien hoe het ook anders kan. (zie ook 1.3 nabootsing)

Hygiëne

In de groepen lopen wij op 'binnenschoenen' of sloffen. Ouders nemen voor hun kinderen pantoffeltjes mee. Voor de ouders zijn er overschoenen bij de ingang van het kinderdagverblijf. Wij leren de kinderen hun handen te wassen als ze naar de wc zijn geweest en voor het eten. Na elke verschoning van een kind wast de PM-er haar handen. Wij maken gebruik van een schoonmaakbedrijf dat elke dag het kinderdagverblijf schoonmaakt. Bij ziekte en/of besmettingsgevaar hanteren wij de richtlijnen van de GGD

Lichaamsbesef

De kinderen genieten van vastgehouden worden, knuffelen, stoeien en op schoot zitten. De manier waarop kinderen aangeraakt worden is belangrijk voor de ontwikkeling van het lichaamsbesef. PM-ers doen dit op een rustige en ongedwongen manier. Ook door tijdens het verschonen, het naar de wc gaan en het aan- en uitkleden het eigen lijf van de kinderen te benoemen.

We doen regelmatig zintuiglijke spelletjes: voelen, proeven, ruiken, horen en zien. Door middel van allerlei gebaren die we tijdens deze spelletjes doen, zoals het kloppen van het zand, klappen in de handjes, stampen met de voeten, handjes wassen, haren kammen, etc. ervaren kinderen lichaamsbesef. We zingen liedjes over de verschillende lichaamsdelen en lezen boekjes hierover voor. Ervaren dat het fijn is om aangeraakt te worden en dat je ook mag zeggen als je dat niet wilt, dat je lichaamsdelen weet te benoemen is de basis voor een gezonde seksuele ontwikkeling.

2.4 Het spelende kind

Wij gaan ervan uit dat spelen de natuurlijke manier is van jonge kinderen om te leren en hun omgeving te verkennen. Door te spelen, oefenen kinderen alle sociale, emotionele, cognitieve, motorische, morele en communicatieve vaardigheden die ze nodig hebben. Het tempo van de ontwikkeling van bovengenoemde vaardigheden wordt door het kind zelf bepaald.

Bij ons mag je vies worden

De ruimte heeft bij ons een belangrijke opvoedkundige functie. Een goed ingerichte ruimte draagt bij aan de ontwikkeling en het speelplezier van de kinderen. Onze groepsruimte is ingedeeld met verschillende hoeken, bedoeld voor bepaalde soorten spel. We hebben een poppenhoek, een bouwhoek, een keuken met een klein aanrecht, een verkleedhoek en een huisje onder de box. Verder gaan we in principe iedere dag met de kinderen naar buiten een frisse neus halen. Ook als het regent trekken we de laarzen en de regenjas aan en gaan we stampen in de plassen.

Wij geven de kinderen letterlijk en figuurlijk de ruimte om te kunnen ontdekken en experimenteren. Ook de kleine baby's worden zoveel mogelijk op een kleed gelegd zodat ze in beweging kunnen komen. Wij vinden het heel belangrijk dat kinderen uit zichzelf gaan rollen, kruipen, zitten en lopen.

Spring maar, ik vang je op

Voor ons is het belangrijk dat kinderen zich op hun gemak voelen. Dan zijn ze ontspannen en nieuwsgierig, tevreden en vol zelfvertrouwen. Wij geven de kinderen een gevoel van veiligheid door hen te laten weten waar ze aan toe zijn, wat er gaat gebeuren op een dag. Door kinderen deel uit te laten maken van een stamgroep met zijn eigen rituelen en ritmes bieden wij deze structuur en leren wij ze omgaan met regels en grenzen.

Zingen is een belangrijk element in het dagritme, bv. zingen bij het begin van de dag, bij het kneden van het deeg, bij het handen wassen, opruimen en buiten spelen. Muziek wordt ingezet als activiteit zelf, bv. om te dansen, te bewegen of na te bootsen.

We bieden de kinderen dagelijks een activiteit aan waarbij we veel aandacht hebben voor de zintuiglijke ontwikkeling: we maken muziek, zingen en dansen. We bewegen, sporten en tuinieren. We vertellen veel verhalen en lezen voor. We schilderen, werken met vilt, krijten met bijenwasco en kleien met bijenwas. We spelen in de poppenkast en bakken samen brood of maken een grote pan soep met de kinderen. Maar helpen bij dagelijkse werkzaamheden zoals afwassen, was vouwen, ramen zemen, glas wegbrengen is ook een activiteit! Meestal beginnen we zelf een activiteit te doen en dan schuiven de kinderen hierbij aan. Het gaat ons om het proces, niet om het resultaat! We letten bij speelgoed ook op duurzaamheid en dat het zoveel mogelijk gemaakt is van natuurlijke materialen.

Minder kant en klaar speelgoed nodigt de fantasiekrachten van het kind uit. De kinderen hebben zoveel mogelijk zelf toegang tot de materialen.

Wat heb je gevonden?

Wij kijken en luisteren goed naar wat kinderen bezig houdt. We letten op de initiatieven van de kinderen en laten merken dat we het kind gezien hebben. We waken ervoor om niet al zelf in te vullen wat het kind denkt of voelt. We verwoorden regelmatig wat een kind aan het doen is. Regelmatig gaan we even zitten om alleen maar te kijken naar de kinderen. Als we in gesprek gaan met een kind gaan we op dezelfde hoogte zitten als het kind.

Probeer het maar

Wij hebben vertrouwen in kinderen. Kinderen mogen regelmatig op zichzelf zijn en we helpen of corrigeren niet te snel. We geven kinderen keuzes en verantwoordelijkheden (op hun niveau), stimuleren kinderen om te durven en laten kinderen zoveel mogelijk zelf uit proberen. We maken stimulerende opmerkingen en reageren positief op initiatieven van kinderen. We vragen regelmatig de grotere kinderen om de kleintjes te helpen.

Vreedzame Wijk

De Vreedzame Wijk komt voort uit de Vreedzame School, waar kinderen een stem krijgen, mogen meedenken en verantwoordelijkheden hebben.

Het doel van een Vreedzame Wijk is om mensen en organisaties in de wijk met elkaar in verbinding te brengen en te zorgen voor een omgeving waarin kinderen veilig kunnen opgroeien. Er wordt gestreefd naar een eenduidig pedagogisch klimaat in de wijk, waardoor kinderen overal dezelfde regels leren: thuis, op school, bij de kinderopvang en op straat. Onderdeel van de Vreedzame Wijk is het instellen van een Vreedzame Kinderraad en het opleiden van wijkmediatoren.

Rozenrood als oefenplaats.

Het Vreedzame gedachtegoed sluit naadloos aan op de pedagogiek van Ludens. Bij Ludens kunnen kinderen in het kinderdagverblijf en de buitenschoolse opvang oefenen en ervaring opdoen met het vreedzaam oplossen van conflicten, verantwoordelijkheid nemen en samenwerken. Zo ervaren kinderen dat ze ertoe doen en groeien ze op tot democratische burgers, met het kindercentrum als oefenplaats.

Vreedzaam werken

Ludens werkt op een vreedzame wijze. We leren de kinderen naar elkaar te luisteren, duidelijk te zijn over hun eigen gevoelens en behoeften en rekening te houden met die van iemand anders, te overleggen en op een vreedzame manier conflicten op te lossen. Zo ervaren kinderen dat ze ertoe doen en groeien ze op tot democratische burgers, met het kindercentrum als oefenplaats.

Samen met scholen en andere partners in de wijk dragen wij deze vreedzame gedachte uit: op een positieve en zorgzame manier met elkaar omgaan en op een democratische manier beslissingen nemen. Hierdoor ontstaat verantwoordelijkheid voor de gemeenschap. Meer informatie over de vreedzame methode vindt u op de website van de Vreedzame School (www.vreedzameschool.nl)

3. Samenwerken met ouders

Zie ook: Onze Spelregels, 'Ouderbetrokkenheid en communicatie'

De wet en de regelgeving

Ludens werkt conform wet en regelgeving. In de Wet Kinderopvang (2013) is opgenomen dat op ieder kindercentrum een oudercommissie behoort te zijn, met het recht te adviseren over een aantal vastgelegde onderwerpen. In de Wet Versterking Positie Ouders (2016) staat dat een locatie met 50 of meer kinderen deze verplichting heeft en dat een locatie met minder dan 50 kinderen aantoonbaar een alternatieve ouderraadpleging moet organiseren. De adviesrecht-onderwerpen zijn voorgenomen besluiten van de organisatie t.a.v. artikel 1.60 van de Wet Kinderopvang waaronder:

1. De wijze waarop uitvoering wordt gegeven aan artikel 1.50, eerste lid, in het bijzonder het pedagogisch beleid dat wordt gevoerd. De leiding van de locatie zorgt ervoor dat er tenminste een keer per 12 maanden overleg is met de oudercommissie over de invulling van het nog te voeren pedagogisch beleid en het al gevoerde pedagogisch beleid
2. Voedingsaangelegenheden van algemene aard en het algemene beleid op het gebied van opvoeding, veiligheid of gezondheid
3. Openingstijden
4. Het beleid m.b.t. spel- en ontwikkelingsactiviteiten t.b.v. de kinderen, waaronder het aanbieden van voorschoolse educatie
5. De vaststelling of wijziging van een regeling inzake de behandeling van klachten als bedoeld in artikel 1.57b, eerste lid
6. Wijziging van de prijs van kinderopvang.

Oudercommissie

De ouders zijn vertegenwoordigd in een oudercommissie (OC). De OC geeft advies over de algemene gang van zaken, bijvoorbeeld over dit pedagogisch werkplan en denkt mee over het reilen en zeilen van het kindercentrum. De OC fungeert als aanspreekpunt voor de ouders. De oudercommissie komt elke zes weken bij elkaar en eens in de twaalf weken is de teamleider daarbij aanwezig.

De OC organiseert jaarlijks een ouderavond. Contactgegevens van de oudercommissie kunt u krijgen bij de pedagogisch medewerkers of de teamleider.

Centrale Oudercommissie

Ouders, als belangenbehartigers van hun kind, hebben ook organisatiebreed een plaats bij Ludens. Hiertoe is er de Centrale Oudercommissie. Het doel van de Centrale OC is gemeenschappelijke belangenbehartiging op centraal niveau. Daarnaast is de centrale OC klankbord, stimulans, aanspreekpunt en signaleerder.

Contacten met de ouders

Het belangrijkste contact dat ouders hebben, is met de pedagogisch medewerkers (pm'ers) van de groep. Wij vinden het belangrijk om een goede band op te bouwen met ouders en kinderen. Als ouders zich goed voelen bij ons, zal dit zeker een positieve invloed hebben op hun kinderen. Wij staan open voor vragen en opmerkingen van ouders. De meeste contactmomenten vinden plaats tijdens de dagelijkse breng- en haalmomenten. Als er in de groep even geen tijd is om een gesprek te voeren, kan er een afspraak gemaakt worden om op een ander tijdstip te praten.

Nadat de definitieve plaatsing van een kind is geregeld, neemt één van de pm'ers die het kind in de groep krijgt, contact op met de ouders. Er worden afspraken gemaakt over de wenperiode. In het plaatsingsgesprek worden alle praktische zaken besproken. Wij observeren een kind jaarlijks. Nadat de observatie is besproken in het groepsoverleg voeren wij daarover ook een 10- minutengesprek met de ouder(s).

Als er zaken zijn waar ouders ontevreden over zijn, kunnen zij terecht bij de pm'er of bij de teamleider. Wij horen graag van ouders hoe zij de opvang ervaren. Hiervoor hebben wij ook klacht- en complimentenformulieren. Op deze manier kunnen wij onze kwaliteit blijven verbeteren.

Evaluatie

Als de kinderen ons kindercentrum verlaten, vragen wij de ouders een evaluatie formulier in te vullen. Ouders krijgen de gelegenheid om in een gesprek de punten te verduidelijken.

4. Ontwikkelingsgericht werken

4.1 Spelen en ontwikkelen

Elke kind heeft een aangeboren drang tot spelen en ontdekken. Kinderen zijn nieuwsgierig, hebben een enorm doorzettingsvermogen. Vallen en weer opstaan, blijven proberen tot het lukt. Spelenderwijs leren ze met hun hoofd, hart en handen. Jonge kinderen hebben een combinatie nodig van een voorspelbare omgeving en ruimte om te ontdekken en te experimenteren. Herhalingen maken de wereld voorspelbaar en veilig. Vaste gewoonten en rituelen dragen daartoe bij. Vanuit deze veiligheid gaan kinderen spelen en ontwikkelen ze zich. Er bestaan nogal wat verschillen in het tempo, waarin kinderen zich ontwikkelen. Waar de een vlot is met praten, kan de ander eerder fietsen. Wie intensief op een gebied leert, houdt minder energie over voor groei op andere gebieden. Een kind kan niet alles tegelijk, ieder kind heeft talenten en voorkeuren. Om een optimaal ontwikkelingsklimaat te scheppen kijken we waar het kind in de ontwikkeling aan toe is en passen daar de omgeving en het activiteitsaanbod op aan. PM-ers motiveren en stimuleren de kinderen om zich al spelend te ontwikkelen op hun eigen, unieke wijze en in hun eigen tempo.

PM-ers zijn heel bepalend voor het succes van het stimuleren van de ontwikkeling van kinderen. Zij gebruiken hiervoor de volgende interactievaardigheden:

1. Sensitieve responsiviteit

Dit gaat om 'warme en ondersteunende aanwezigheid' en past bij het Groeimeter-item '**Fijn dat je vertelt wat er is**' (respectvolle communicatie). PM-ers tonen een warme belangstelling voor de kinderen en geven hun emotionele steun wanneer zij die nodig hebben. Zij reageren tijdig en adequaat op de signalen van de kinderen en fungeren daardoor als een 'veilige haven'.

2. Respect voor autonomie

Dit gaat om het Groeimeter-item '**Zo kan het ook**' (omgaan met verschillen, diversiteit). PM-ers erkennen en waarderen de kinderen als individuen met hun eigen ideeën en perspectieven. Een PM-er laat deze erkenning en waardering expliciet blijken door de kinderen te stimuleren om ze veel mogelijk zelf te doen en zelf keuzes te maken, door het perspectief van het kind te verwoorden en waardering uit te spreken voor hun ideeën

3. Structureren en grenzen stellen

PM-ers maken de kinderen duidelijk wat er van hen verwacht wordt en zorgen ervoor dat zij zich daar ook aan houden. '**Spring maar, ik vang je op**' (uitdaging en houvast bieden) Een PM-er structureert situaties, activiteiten en taken voor de kinderen zodanig dat zij ze kunnen overzien en met succes kunnen voltooien. Zij stelt voldoende grenzen en doet dat ook tijdig

4. Praten en Uitleggen

PM-ers benoemen veel en leggen vaak dingen uit aan kinderen. '**mmmm, lekker appeltje**' (het goede voorbeeld geven) Een PM-er begeleidt op een 'vanzelfsprekende' manier haar interacties met de kinderen met taal. Zij legt bv. steeds uit wat er gaat gebeuren en wat zij doet, luistert naar en reageert op vragen van kinderen en verwoordt hun intenties en gevoelens als zij dat zelf (nog) niet kunnen.

5. Ontwikkelingsstimulering

PM-ers zien dat elk moment van de dag een ontwikkelingskans biedt
'Wat heb je gevonden'(goed kijken en luisteren naar wat kinderen bezig houdt)

PM-ers stimuleren de persoonlijke competentie van kinderen **'bij ons mag je vies worden'** (ruimte geven, kinderen zelf laten ontdekken). Een PM-er biedt niet alleen veel 'extra' stimulering maar stemt die stimulering ook goed af op de aandacht, het ontwikkelingsniveau en de toestand van de kinderen waardoor zij de interesse van de kinderen prikkelt terwijl ze over stimulering voorkomt.

PM-ers grijpen kansen door op veel momenten van de dag kinderen te stimuleren in hun actieve, nieuwsgierige, onderzoekende houding. Zij spelen in op de grote hoeveelheid initiatieven die de kinderen laten zien binnen en buiten en gebruiken de verzorgingsmomenten als 'gouden ontwikkelingsmoment'.

PM-ers creëren kansen door te zorgen voor een verzorgde, rijke, stimulerende omgeving waarin veel te ontdekken en te experimenteren valt voor de kinderen zodat de kinderen zich al spelend kunnen ontwikkelen. Kinderen mogen veel aanraken, voelen en concreet ervaren.

6. Begeleiden van Sociale Interacties

De PM-er besteedt aandacht aan positieve interacties tussen kinderen en probeert deze te bevorderen. 'Samen kun je meer' (Je doet het samen, verbondenheid) PM-ers reageren positief op positieve interacties tussen kinderen die zich spontaan voordoen en bevorderen zelf actief positieve interacties tussen kinderen door situaties te creëren die de kans op deze interacties tussen kinderen vergroot, ofwel door kinderen actief op elkaar te richten en hen aan te moedigen tot positieve interacties wanneer zich daar een positieve gelegenheid voordoet.

4.2 De wijze waarop bijzonderheden in de ontwikkeling van kinderen of andere problemen worden gesignaleerd.

Signalering

De PM-er doet elk jaar bij alle kinderen een observatie naar Welbevinden. Hiervan worden verslagen gemaakt die bewaard worden in de kinddossiers. Naar aanleiding van de observatie Welbevinden volgt een oudergesprek. Het observatieverslag en de uitkomsten van het oudergesprek worden besproken in de eerstvolgend kindbespreking na de observatie.

Als in de kindbespreking blijkt dat een kind extra zorg nodig heeft, opvallend gedrag vertoont of bijzonderheden in de ontwikkeling vertoont, wordt de pedagoog van Ludens ingeschakeld (altijd met toestemming van de ouders van het desbetreffende kind, in overleg met de teamleider van de locatie). De pedagoog doet een of meerdere observaties en bespreekt de resultaten hiervan met de pedagogisch medewerkers.

Verheldering

Uit de observaties en het gesprek dat de pedagoog heeft met de PM-ers over het opvallende gedrag komen een aantal aanbevelingen en tips voort om met het kind en de situatie om te gaan. Deze resultaten worden hierna besproken met de ouders door de pedagoog samen met de PM-er.

Handeling

PM-ers stellen in samenwerking met de pedagoog een actieplan op naar aanleiding van de gegevens uit de verschillende observaties en de gesprekken hierover en voeren dit plan uit. Bij onvoldoende ontwikkeling en blijvende zorg schakelt de PM-er, in overleg met de teamleider, de pedagoog weer in. De pedagoog observeert, indien nodig, nog een keer en komt met aanvullende aanbevelingen. Hierna volgt weer een oudergesprek.

Advisering

Als blijkt dat na bovengenoemde procedure het kinderdagverblijf niet kan bieden wat het kind nodig heeft om zich optimaal te kunnen ontwikkelen, als meer specialistische begeleiding nodig is die PM-ers in betreffende situatie niet kunnen bieden en naar verwachting ook niet elders bij Ludens, gaan ouders, teamleider en pedagoog met elkaar op zoek naar passende instanties die hierbij ondersteuning kunnen bieden.

4.3 Ondersteuning pedagogisch medewerkers

Voor de implementatie en ondersteuning van het pedagogisch beleid en het ontwikkelingsgericht werken, heeft Ludens twee pedagogen en drie video-interactie begeleiders in dienst die PM-ers en teamleiders ondersteunen door middel van trainingen, gesprekken, observaties en video-interactie begeleiding.

4.4 Gordon training

'Effectief omgaan met kinderen en ouders in de kinderopvang'

Alle PM-ers volgen deze training met als doel het ontwikkelen en verbeteren van communicatievaardigheden van PM-ers gebaseerd op wederzijds respect. PM-ers leren door kennis en vaardigheden die ze zich in deze training eigen maken op een positieve manier om te gaan met kinderen, ouders en collega's. Het gaat hierbij met name om 'luisteren' en 'sensitief zijn'. Door het aanleren van vaardigheden voor het werken vanuit een democratische opvoedingsstijl ('win-win-methode') leren PM-ers kinderen om problemen op te lossen met respect voor elkaar.

Workshops 'Werken volgens de Gordon methode'

Deze workshops richten zich op de PM-ers die de basistraining gevolgd hebben. De herhaling en verdieping activeert de al opgedane kennis en vaardigheden en gaat in op de thema's die op dat moment bij PM-ers de aandacht vragen. Kennis wordt versterkt en deskundigheid vergroot

Video Interactie Begeleiding (VIB)

Van alle PM-ers wordt drie keer een opname gemaakt van een pedagogische situatie met daaraan gekoppeld een feedback gesprek. Gekeken wordt naar interactiepatronen tussen medewerkers en kinderen om deze vervolgens te analyseren en bespreekbaar te maken.

Pedagogisch Specialististen

Bij Ludens werken zeven pedagogisch specialisten. Deze specialisten werken mee op de groep en geven het goede voorbeeld. Zij maken pedagogisch handelen bespreekbaar en begeleiden PM-ers in het uitvoeren van het pedagogisch beleid van Ludens

Pedagogische werkgroepen

Deze werkgroepen zijn ingesteld per gebied met als doel om het pedagogisch beleid levend te houden. De werkgroep bestaat uit de teamleiders en de specialisten uit het betreffende gebied, de pedagoog, twee PM-ers en minimaal twee keer per jaar een ouder uit de oudercommissie. Worden er Pedagogische thema's besproken op aanvraag van de PM-er, neemt ook de gebiedsmanager deel aan de werkgroep.

Studiedag

Het hele jaar door zijn er landelijke workshops, seminars en congressen waar de PM-ers aan kunnen deelnemen. Voor alle medewerkers van Ludens is er een jaarlijkse studiedag

Bijlage 1: Dagindeling

Bij de jongste kinderen volgen we zoveel mogelijk het ritme van thuis. Ouders geven aan hoe laat kinderen thuis hebben gegeten en geslapen. De PM-ers spelen hierop in, zodat het kind zich prettig voelt. Waar mogelijk volgen de kinderen het ritme van de groep. Hieronder hebben we beschreven hoe de dagindeling er globaal uitziet.

7.30 – 9.15 uur: Binnenkomst van de kinderen

Tussen 07.30 en 09.15 uur kunnen de kinderen worden gebracht. Ze beginnen de dag op hun eigen groep. De kinderen kunnen aan tafel tekenen, puzzelen of op schoot een boekje lezen. De ouders hebben de mogelijkheid om met hun kind nog even een boekje te lezen of een spelletje te doen. We kiezen er bewust voor om rustig een ochtend te beginnen, omdat de kinderen vaak uit het drukke verkeer komen en even de tijd en rust nodig hebben om een dag optimaal te kunnen beginnen. Voor de ouders is er gelegenheid voor een goede overdracht met de PM-er. We adviseren de ouders om op tijd aanwezig te zijn, graag voor 9.15 uur, zodat we met alle kinderen op tijd met het ochtendritueel kunnen beginnen.

9.15 - 09.45 uur: De kring

In de kring gebruiken we de spreuken en liedjes van het seizoen. We zingen het liedje van het Vuurmannetje, waarna we elkaar persoonlijk goedemorgen wensen. Samen met de kinderen zingen we liedjes, die kinderen zelf uitkiezen. Er wordt zoveel mogelijk dezelfde liedjes/rijmpjes gezongen omdat dit structuur en houvast biedt. De liedjes en versjes worden ondersteund door gebaren, ook al begrijpt het kind de betekenis van de woorden nog niet, toch worden ze opgenomen en nagebootst en ze krijgen een plaats in de belevingswereld van het kind. In iedere groep is er een pop of kabouter die tijdens het ochtendritueel uit het bedje wordt gehaald en in een stoeltje gezet wordt. De dag is voor iedereen begonnen.

De kinderen krijgen fruit of crackers en drinken Het lied dat we zingen als we aan tafel zitten voordat we gaan eten en drinken gaat als volgt:

De aarde doet het groeien, de zon die laat het bloeien.
Rijp wordt het door de regen.
Nu gaan we lekker eten!
"eet smakelijk"

09.45 uur: Vrij spel

De jongste kinderen gaan slapen, de oudere kinderen gaan een activiteit doen of vrij spelen. De keuze van het speelgoed is aan de ene kant een weerspiegeling van de wereld waarmee we het kind kennis willen laten maken. Een huis met echte pannetjes op het fornuis, tafel en stoeltjes, poppen in een ledikant en poppenwagentjes. Voor de grotere kinderen is er bouw materiaal in de vorm van kisten, planken en blokken. Voor de baby's zijn er zachte materialen. Aan de andere kant is het materiaal zo gevormd dat het de fantasie prikkelt en op verschillende manieren in het spel gebruikt kan worden. Daarbij vormen lappen, kussens en verkleedkleden een welkome aanvulling om creativiteit van het kinderspel te bevorderen. We gaan zoveel mogelijk naar buiten met de kinderen. Buiten spelen vinden we erg belangrijk. Ook als het betekent dat we soms nat worden. De buitenruimte is voor kinderen eindeloos gevuld met mogelijkheden om te ontdekken, te ruiken, te voelen. Hoe ziet de wereld eruit? Als je buiten bent ontmoet je andere kinderen. Als we naar buiten gaan zingen we een lied:

Schoenen aan, schoenen aan
Het is weer tijd om naar buiten te gaan.

Als we weer naar binnen gaan zingen we lied:
En we stampen onze voetjes
En we klappen onze handjes
En onze billen en onze buiken
Tiereliere tiereliere en we doen het nog een keer
(bij tiereliere draaien we een rondje)

11.15 uur: Opruimen

Voor en tijdens het opruimen wordt het opruimlied gezongen.

Opruimen, opruimen, opruimen doen we met zijn allen.

Al het speelgoed in de bak, alle poppen in het poppenbed, alle boekjes in de boekenkast.
(enzovoort totdat alle spullen op de juiste plek staan)

Het opruimen is een onderdeel van de dag, een activiteit die we belangrijk vinden. We proberen de kinderen respect bij te brengen voor het speelgoed, de popjes worden met zorg aangekleed en in bed gelegd, de houten dieren gaan rusten, pannetjes gaan in het keukentje. Alles wordt weer geordend en dit biedt ook weer rust. Soms blijft een bouwwerk staan, dit wordt dan benoemd naar de kinderen die dan glimmen van trots.

11.30-12.30 uur: Broodmaaltijd

De gezamenlijke maaltijd rondom de grote tafel is een rustpunt en een sociaal moment. Met een versje of een liedje wordt de aandacht op het eten en drinken gericht:

Aan tafel, aan tafel, wij gaan lekker eten
Aan tafel, aan tafel, aan tafel allemaal

Als we allemaal een bordje met een broodje hebben zingen we een lied:

De aarde doet het groeien,
De zon die laat het bloeien
Rijp wordt het van de regen,
Nu gaan we lekker eten
"eet smakelijk"

Alle kinderen geven elkaar een hand en wensen elkaar smakelijk eten. Alle PM-ers eten mee. PM-ers hebben een belangrijke voorbeeldfunctie. Hun houding t.o.v. voeding is van invloed hoe kinderen hiermee om (leren) gaan. Het eten is biologisch en veelal passend bij de tijd van het jaar. We proberen kinderen kennis te laten maken met de verschillende producten uit de natuur door samen te proeven.

12.30 – 13.00 uur: Uitkleden en naar bed

We proberen kinderen spelenderwijs zelfstandiger te maken, door het kind plezier te laten beleven iets zelf te kunnen (aan- en uitkleden, zindelijk worden). We geven kinderen complimentjes als iets lukt, ondersteunen het bij het proberen. "wat goed dat je al zoveel kan". Elk kind heeft een eigen ontwikkelingstempo. Dit volgen wij. Doordat onze groepen in leeftijd zowel verticaal als horizontaal zijn opgebouwd, kunnen de kinderen door nabootsing van elkaar leren. Na het uitkleden gaan de kinderen naar bed met hun eigen slaapkuffel, slaapzak of een speentje. De kinderen mogen een boekje van de plank kiezen. Op de plank staan de boekjes die passen bij het seizoen van het moment of een thema. We lezen een verhaal voor en dan gaan de kinderen in bed.

13.00 – 15.00 uur: Slapen of rusten

Tot het kind ca.1 jaar is, volgen we, in overleg met de ouders, het dagritme van thuis. De meeste kinderen hebben tot die leeftijd (of nog iets langer) behoefte aan twee slaapmomenten op de dag. De oudere kinderen rusten alleen tussen de middag. Door de afwisseling in ons dagritme van in- en ontspanning hebben de kinderen hier meestal echt behoefte aan een middagdutje. Aangezien het kind hier de hele dag mensen om zich heen heeft is een moment van rust voor jezelf prettig, om daarna met nieuw energie weer te kunnen spelen. De kinderen die minder behoefte hebben aan slapen, hoeven niet meer te slapen. In overleg met de ouders bouwen we het slapen af naar een moment van rust waarin het kind een boek kan lezen, uitrust op de bank of het leeshoekje. Ook samen met een PM-er, kan knutselen o.i.d. is mogelijk.

15.00 – 15.30 uur: Yoghurt, thee of water

Aan tafel drinken we yoghurt, thee of water en eten we fruit of crackers. Met het lied dat we zingen en de manier waarop we omgaan met voedsel, willen we kinderen zoveel mogelijk respect bijbrengen voor alles wat groeit en bloeit.

15.30 – 16.30 uur: Vrij spelen (binnen of buiten)

16.15 – 16.30 uur: Opruimen van de groepen

Het opruimlied wordt gezongen en alle kinderen helpen met het opruimen van het speelgoed.

Rond 16.45 uur: Afsluiting van de dag

De dag wordt afgesloten en de kinderen gaan aan tafel en krijgen een soepstengel met een beker water of thee. De pop of kabouter wordt door de kinderen weer in het bedje gelegd. De dag is weer voorbij.

16.15 – 18.00 uur: Ouders kunnen hun kinderen ophalen

Kinderen kunnen worden opgehaald. In overleg kunnen kinderen nog blijven tot 18.30 uur.. Dit kan op contract of incidenteel. Hier zijn wel extra kosten aan verbonden.

17.30 – 18.00 uur: Het laatste half uur

De kinderen puzzelen, lezen, kleuren of doen een spelletje aan tafel. Doordat de kinderen aan tafel bezig zijn, is er rust op de groep. De PM-ers kunnen aan ouders vertellen hoe de dag is geweest.

Bovenstaand dagschema is een leidraad. Met tijden kan er natuurlijk altijd geschoven worden, afhankelijk van de behoefte van het kind en de groep.

Bijlage 2: Rituelen en feesten

Voor de emotionele veiligheid van het kind is het belangrijk dat er herkenningpunten zijn in de structuur van een dag en een jaar. Ook zijn die er bij een maaltijd, slapen, een verjaardag, de seizoensfeesten en rituelen.

De rituelen die dagelijks plaatsvinden zijn beschreven bij de dagindeling in bijlage 1.

Verjaardag

We besteden aandacht aan de verjaardag van de kinderen. In overleg met de ouder(s)/ verzorgers spreken we af op welke dag we de verjaardag van het kind vieren. De slingers worden opgehangen. De verjaardag van de jarige wordt in de kring gevierd. De PM-er vertelt een verhaal en na het zingen van de verjaardagsliedjes geven we de jarige een klein presentje. De jarige mag de traktatie uitdelen.

Ouders zijn welkom om bij de viering aanwezig te zijn.

Afscheid

Een peuter die vier wordt, viert niet alleen de verjaardag, maar ook het afscheid van de groep. In de kring vertellen we een bijbehorend afscheidsverhaal en natuurlijk krijgt de vierjarige ook een cadeautje en een afscheidskaart, waarop de pedagogisch medewerkers van de groep iets vertellen over het kind dat weg gaat. Ook de kinderen van de groep mogen, als zij dat willen, hierop een tekening maken.

Jaarfeesten

Rozenrood viert de jaarfeesten. Wij leven in een ritme van seizoen naar seizoen het jaar rond. We hebben een activiteitenplanner en verschillende themakisten waarin we voorwerpen bewaren die passen bij een seizoen of een jaarfeest. Dit zien we terug in de inrichting van de groep en de seizoenstafel. De seizoenstafel wordt samen met de kinderen ingericht. We gebruiken hiervoor veilige voorwerpen. Ook door kinderen meegebrachte of zelf gevonden voorwerpen vinden een plekje op de seizoenstafel. Samen met de kinderen schenken we uitgebreid aandacht aan ieder nieuw seizoen. We vertellen wat er buiten gebeurt en nemen de kinderen mee op reis door de seizoenen heen.

Lente

De eerste krokussen die we buiten ontdekken kondigen aan dat de lente in aantocht is. De 'wortelkindjes' worden wakker en de dieren ontwaken uit hun winterslaap. 'Moeder aarde' komt dan als symbool van nieuw leven op de jaartafel te staan, omringd met de eerste lentebloemen en het prille groen van de bomen.

Pasen

Met Pasen gaan we eieren verven en verstoppen ze in de tuin. Ouders, kinderen en PM-ers, iedereen doet mee. De kinderen mogen ze gaan zoeken en uiteindelijk eten we de eieren tijdens de paasontbijt met matzes en een lekkere paasstol.

Pinksteren

Pinksteren vieren door met de kinderen bloemenkransen te maken. Kinderen mogen in witte kleding komen. Met een mooie bloemenkrans in het haar dansen de kinderen in de kring en vieren we dat het zomer wordt.

St. Jansfeest

De dagen worden weer langer en de zon bereikt haar hoogste punt. We bereiden ons voor op het midzomerfeest: het Sint Jansfeest. We dansen en zingen met de kinderen en ouders "De zevensprong" en "Hoog laait het vuur". Daarna gaan we met alle kinderen en ouders picknicken.

Zomer

Als de kinderen na de zomervakantie terugkomen is de stemming van vakantie en zomer nog niet voorbij. We zingen liedjes en doen de versjes over de zon, zee, meeuwen, bloemen en het

water. Op de seizoentafel zijn de gevonden schelpen, het strand en de vissersboten terug te vinden. De kinderen vertellen elkaar over avonturen, kunnen dit naspelen met de voorwerpen op de groep en delen met vriendjes/vriendinnetjes.

Herfst, St. Michaël

Langzamerhand nadert de maand september, de zon staat minder hoog aan de hemel en de dagen worden korter. De kinderen komen met de eerste gevonden kastanjes en bladeren naar het kinderdagverblijf. De jaartafel verandert in warme herfstkleuren, waar we de gevonden bladeren uit de natuur verzamelen. Het Michaëlsfeest is ook een oogstfeest. In de verhalen van Michael is altijd sprake van een draak. Een feest van moed en kracht. Met de kinderen doen we tijdens het feest van Michaël spelletjes waarbij ze uitgedaagd worden hun moed en evenwicht te gebruiken. We maken en eten drakenbrood en appeltjes.

St. Maarten

Als het einde van de herfst in zicht is, vieren we Sint Maarten. Met dit feest worden lantaarntjes gemaakt. Alle kinderen en ouders zijn welkom en met lampions lopen we buiten een rondje om het gebouw. Er worden Sint Maartens liedjes gezongen en op de groep wordt er met elkaar pompoensoep gegeten.

Sinterklaas

Al snel nadert de maand december en bereiden we ons voor op het Sinterklaasfeest. Na een werkavond met de ouders waar iedereen een zelfde cadeau voor zijn of haar kind heeft gemaakt, vieren we het Sinterklaasfeest.

Advent

De adventskalender wordt neergezet en er verschijnen steeds meer sterren op het raam. Adventsliedjes en verhaaltjes worden gezongen en voorgelezen.

Kerst

Met de kinderen bereiden wij ons voor op het kerstfeest dat thuis gevierd wordt. Met de kinderen versieren we de groepsruimtes en lezen het kerstverhaal voor. Zo leven we toe naar het kerstfeest.

Winter

In de winter verandert de jaartafel in een wintertafel. Verhalen die we aan de kinderen vertellen, gaan over de sneeuw, de hagel en het ijs. We zingen de liedjes van de winter, maken als er sneeuw ligt wandelingen door de sneeuw en in de kou. In de groep trekken we regelmatig (alsof) de schaatsen aan en stellen we voor dat we een tocht over het ijs maken. In een lange sliert komen de kinderen met een schaatsbeweging achter de PM-er aan.

Bijlage 3: Ondersteuning beroepskrachten

Bij Ludens werken we uitsluitend met pedagogisch medewerkers (pm'ers) met een beroepskwalificatie volgens de CAO Kinderopvang. Alle medewerkers beschikken over een geldige VOG (Verklaring Omtrent Gedrag). We houden ons aan de wettelijke regels die gelden in de kinderopvang. De maximale omvang van de groepen en het aantal opgevangen kinderen per pedagogisch medewerker ligt vast in de regelgeving en Ludens hanteert altijd die normen.

Voor de implementatie en ondersteuning van het pedagogisch beleid (waaronder het ontwikkelingsgericht werken) heeft Ludens twee pedagogen en drie video-interactie begeleiders in dienst die PM-ers en teamleiders ondersteunen door middel van trainingen, gesprekken, observaties en video-interactiebegeleiding.

Gordontraining 'Effectief omgaan met kinderen en ouders in de kinderopvang'

Alle PM-ers volgen deze training met als doel het ontwikkelen en verbeteren van communicatievaardigheden van PM-ers gebaseerd op wederzijds respect. PM-ers leren door kennis en vaardigheden die ze zich in deze training eigen maken op een positieve manier om te gaan met kinderen, ouders en collega's. Het gaat hierbij met name om 'luisteren' en 'sensitief zijn'. Door het aanleren van vaardigheden voor het werken vanuit een democratische opvoedingsstijl ('win-win-methode') leren PM-ers kinderen om problemen op te lossen met respect voor elkaar.

Workshops 'Werken volgens de Gordonmethode'

Deze workshops richten zich op de PM-ers die de basistraining gevolgd hebben. De herhaling en verdieping activeert de al opgedane kennis en vaardigheden en gaat in op de thema's die op dat moment bij PM-ers de aandacht vragen. Kennis wordt versterkt en deskundigheid vergroot.

Video Interactie Begeleiding (VIB)

Van alle PM-ers wordt drie keer een opname gemaakt van een pedagogische situatie met daaraan gekoppeld een feedback gesprek. Gekeken wordt naar interactiepatronen tussen medewerkers en kinderen om deze vervolgens te analyseren en bespreekbaar te maken.

Pedagogisch Specialisten

Bij Ludens werken 15 pedagogisch specialisten. Deze specialisten werken mee op de groep en geven het goede voorbeeld. Zij maken pedagogisch handelen bespreekbaar en begeleiden PM-ers in het uitvoeren van het pedagogisch beleid van Ludens.

Pedagogische werkgroepen

Deze werkgroepen zijn ingesteld per gebied met als doel om het pedagogisch beleid levend te houden. De werkgroep bestaat uit de teamleiders en de pedagogisch specialisten uit het betreffende gebied, de pedagoog, twee PM-ers en minimaal twee keer per jaar een ouder uit de oudercommissie. De gebiedsmanager neemt deel op agenda. Pedagogische thema's die op dat moment bij PM-ers de aandacht vragen worden hierin besproken.

Bij het uitvoeren van hun werkzaamheden worden de pm'ers ondersteund door:

- De Teamleider voor aansturing, begeleiding en coördinatie in verband met het uit te voeren beleid en de dagelijkse gang van zaken.
- Afdeling Informatie en Plaatsing (I&P): regelt de aanmelding en plaatsing van kinderen.
- Afdeling Personeel en Organisatie (P&O): regelt de aanstelling van medewerkers.
- Afdeling Facilitaire zaken: zorgt voor reparaties en onderhoud van gebouwen en buitenterreinen.
- Externe schoonmaakbedrijven: zorgen voor reinigingswerkzaamheden.
- Gebiedsmanager voor aansturing en begeleiding op managementniveau.
- Pedagoog voor advies en ondersteuning van pm'ers indien dit noodzakelijk is (in overleg met de ouders).
- Oudercommissie voor advies.
- GG&GD voor toezicht houden en controleren op uitvoering van wettelijk vastgesteld beleid

- Ludens is HKZ gecertificeerd en werkt volgens het HKZ kwaliteitssysteem. Dit wordt gecontroleerd door een extern auditbureau.

Ludens leidt ook mensen op. Er werken bij ons stagiaires die de traditionele mbo-opleiding doen en bij ons stage lopen. Alle stagiaires hebben een stageovereenkomst en een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG)

Bijlage 4: Omgaan met bijzondere gebeurtenissen

Ieder kind kan in aanraking komen met gebeurtenissen die van invloed zijn op het functioneren of op de ontwikkeling van het kind. Een kind kan bijvoorbeeld ernstig ziek worden, er kunnen problemen in de gezinssituatie zijn, er kan sprake zijn van een stoornis of achterstand in de ontwikkeling of lastig gedrag. Deze gebeurtenissen kunnen klein van aard zijn en met wat extra zorg en aandacht of wat kleine aanpassingen kan het kind geholpen worden. Echter, er komen ook situaties voor die de pm'ers en/of ouders niet eenvoudig opmerken of die ernstiger van aard zijn, zodat professionele hulp en zorg van buiten het kindercentrum noodzakelijk is.

Vastlegging van beleid

Ludens heeft beleid vastgelegd conform de wet BIG, het signaleren en begeleiden van problemen t.a.v. kinderen met opvallend gedrag of kinderen die extra zorg nodig hebben, hoe te handelen bij vermoeden van kindermishandeling, hoe om te gaan met pestgedrag in een groep, hoe te handelen in geval van overlijden en hoe te handelen bij ziekte en ongevallen. Dit beleid is terug te vinden in het Ludens kwaliteitshandboek. De protocollen beschrijven welke stappen wij kunnen zetten als er iets bijzonders is met een kind.

We kunnen onze eigen Ludens pedagoog inschakelen om de pm'ers te ondersteunen en te adviseren bij hun omgang met kinderen met gedrag- of ontwikkelingsproblematiek. Dit wordt alleen gedaan na toestemming van de ouders.

Contact met ouders

Wanneer wij ons zorgen maken over het functioneren of de ontwikkeling van een kind, dan delen wij onze bezorgdheid met ouders. Ouders kunnen ook met vragen ten aanzien van de ontwikkeling van hun kind bij de pm'er of de teamleider terecht. Samen met ouders en eventueel in samenwerking met andere instanties kan het kindercentrum meewerken aan een oplossing van het probleem.

Bijlage 5: Omgaan met plaatsing op 2 stamgroepen

(Regeling Kwaliteit Kinderopvang en Peuterspeelzalen art. 5, lid 13: Een kind kan tijdelijk worden opgevangen in één andere stamgroep dan de stamgroep bedoeld in het eerste en tweede lid, dat wil zeggen de stamgroep waarin het kind is opgenomen. De ouder van het kind moet hiervoor vooraf schriftelijke toestemming geven.)

Tijdelijk in 2 stamgroepen bij nieuwe kindplaats of uitbreiding van het contract

In principe wordt een kind in één groep geplaatst, maar wanneer het niet anders kan, wordt hier tijdelijk van afgeweken, na overleg met de ouders door I&P. Kinderen die in 2 groepen zijn geplaatst hebben de hoogste prioriteit bij de overplaatsing in één van beide groepen.

Ouders ondertekenen hiervoor bij de plaatsing het formulier 'opvang in twee groepen voor een bepaalde periode' waarop vermeld staat dat het kind in 2 groepen is geplaatst. Er wordt een toevoeging / aanpassing gedaan op de stamkaart.

- I&P stemt met de ouders de tijdelijke plaatsing in 2 groepen af.
- De teamleider/pedagogisch medewerker zorgt er voor dat de ouders het formulier "opvang in twee groepen voor een bepaalde periode" ondertekenen.

Tijdelijk in 2 stamgroepen als gevolg van structurele mutatie samenstelling groepen

Wanneer door het herschikken van de groepen een kind in 2 groepen wordt geplaatst zal de teamleider schriftelijk met de ouders overeenkomen dat het kind in 2 groepen is geplaatst.

Hiervoor wordt het "formulier opvang in twee groepen voor een bepaalde periode", ondertekend door ouder en teamleider/leidinggevende.

Tijdelijk of structureel in 2 stamgroepen als gevolg van samenvoegen/samenwerken tussen groepen

Op dagen dat er minder kinderen zijn, werken groepen in het algemeen samen, en worden de kinderen in 1 nieuwe samengestelde groep opgevangen. Hiervoor wordt het "formulier opvang in twee groepen voor een bepaalde periode", ondertekend door ouder en teamleider/pedagogisch medewerker.

Wanneer de groep in zijn geheel wordt samengevoegd met een andere groep hoeft er niets geregeld te worden op voorwaarde dat van iedere groep een vaste pedagogisch medewerker aanwezig is.

- De teamleider zorgt voor informatie aan ouders en aanpassing van het pedagogisch werkplan.

Extra dag of ruilen

Als kinderen een extra dag komen of willen ruilen kan dit alleen op de eigen stamgroep.

Bij het aanvragen via de website van een extra dag of ruildag is het tevens de bedoeling dat de ouder er ook op let welke leeftijd hun kind moet hebben om op de groep geplaatst mogen te worden. Dit in verband met de leidster/kind ratio wat ook onder Wet & Regelgeving valt.

Bijlagen: de formulieren:

- formulier opvang in twee groepen voor een bepaalde periode (2.d.)

Verwijzing Documenten te vinden in map II. Kinderen en ouders, hoofdstuk 2, 2.b. en 2.c.

Bijlage 6: Kinderopvang gedurende extra dagdelen

(Regeling Kwaliteit Kinderopvang en Peuterspeelzalen art. 5, lid 13: Een kind kan tijdelijk worden opgevangen in één andere stamgroep dan de stamgroep bedoeld in het eerste en tweede lid, dat wil zeggen de stamgroep waarin het kind is opgenomen. De ouder van het kind moet hiervoor vooraf schriftelijke toestemming geven.)

Het is voor ouders mogelijk om opvangdagen te ruilen of extra opvangdagen af te nemen op incidentele basis. In principe wordt het kind in de eigen groep opgevangen. Mocht dit niet mogelijk zijn, vullen ouders het formulier “opvang in twee groepen voor een bepaalde periode” in.

Kinderen die structureel deel uitmaken van 2 verschillende groepen (als in bijlage 5) mogen bij afname van een extra dag (ruilen of extra komen) niet in een 3^e groep geplaatst worden. De PM-er of de teamleider zal dit met de betreffende ouders opnemen indien daar sprake van zou zijn.

Als voor een extra dag of een ruildag het kind niet in de eigen groep kan worden opgevangen, moet hiervoor vooraf getekend worden door de ouder. Dit kan op het “*Formulier opvang in twee groepen voor een bepaalde periode*”. Dit is een formulier dat in de groep wordt bewaard.

- De locatie zorgt er voor dat de ouder vooraf ondertekent.
- NB voor de facturering moet bij een extra dag ook het formulier “aanvullende facturen” worden ingevuld en ondertekend!

Bijlagen: de formulieren:

- formulier ouders opvang in twee groepen voor een bepaalde periode

Verwijzing Documenten te vinden in map II. Kinderen en ouders, hoofdstuk 2, 2.b. en 2.c.

Bijlage 7: Seksuele ontwikkeling van kinderen

Seksualiteit is een wezenlijk onderdeel van de ontwikkeling van een kind naar volwassenheid. Daarom besteden we op ons kindercentrum in teamoverleg, werkoverleg, kindbespreking of intervisie met enig regelmaat aandacht aan thema's als intimiteit en seksualiteit. Op deze manier dragen we bij aan de ontwikkeling van kinderen, maar ook aan het voorkómen van grensoverschrijdende seksuele incidenten.

Wij bieden de kinderen op ons kindercentrum een plek waar ze fysiek veilig zijn en zich ook zo voelen, ook op het gebied van seksualiteit. Daarnaast ondersteunen wij kinderen, afhankelijk van hun leeftijd en situatie, bij hun ontwikkeling op het gebied van intimiteit en seksualiteit.

Kinderen hebben seksuele gevoelens. Ieder kind maakt in zijn algemene ontwikkeling een seksuele ontwikkeling door. In zijn eigen tempo, wanneer hij daar aan toe is, verkent hij zijn eigen lichaam en dat van anderen. Kinderen zijn nieuwsgierig en stellen vragen over seks. Wij accepteren seksueel gedrag binnen bepaalde grenzen.

(geef hier een paar voorbeelden waar jullie grenzen liggen; bv kleren aan houden bij doktertje spelen; elkaar geen pijn doen)

Wij signaleren grensoverschrijdend gedrag tussen kinderen onderling.

Wij baseren ons daarbij op drie criteria:

- toestemming
- Vrijwilligheid
- gelijkwaardigheid

Als aan één van deze criteria niet voldaan is, is er mogelijk sprake van seksueel grensoverschrijdend gedrag en gaan wij het stappenplan "Grensoverschrijdend gedrag tussen kinderen onderling" hanteren uit onze Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling.

Bijlage 8: Omgaan met het vier-ogen principe

De volgende maatregelen hebben wij in Rozenrood genomen in het kader van het vier-ogen principe. Deze maatregelen hebben met het team en de oudercommissie samen opgesteld.

Het vier-ogen principe houdt in dat er altijd een volwassene kan meekijken of meeluisteren met een beroepskracht. Dit hoeft niet altijd een andere beroepskracht te zijn. Een beroepskracht kan nog steeds alleen op de groep staan zolang er een andere volwassene kan meekijken of meeluisteren.

Stagiaires en invalkrachten

Stagiaires zijn altijd onder toezicht. Bij gevorderde stagiaires kan het voorkomen dat zij ingezet worden, maar dan zijn ze al langere tijd (maanden) bij ons in dienst. Invalkrachten zijn net als vaste medewerkers tijdens pauzes e.d. alleen op de groep. Wij werken echter veel met vaste invalkrachten, mensen die al jaren bij ons werken. Daarbij hebben we een cultuur waarbij we geregeld bij elkaar binnenlopen.

Extra afspraken pauzes

Als we wel werken met een onbekende invaller nemen we als extra maatregel dat de vaste medewerker in haar pauze even op een onverwacht moment even op de groep gaat kijken.

Inzetten van babyfoons

Wij werken op alle slaapkamers met babyfoons.

Daarnaast staat er boven op maandag, dinsdag, woensdag en donderdag op groep Linde een babyfoon aan als er op groep Lavendel beneden een pm'er alleen aanwezig is. Op vrijdag staat deze babyfoon op groep Dotter. Met deze babyfoon kan de pm'er van groep Linde of op vrijdag groep Dotter horen wat er op groep Lavendel gebeurt. Deze babyfoon staat in ieder geval elke dag van 7.30-9.00 uur en van 16.45 tot 18.00 aan en daarnaast indien nodig.

Op vrijdag is er aan het begin en einde van dag van 07.30 tot 08.30 en van 17.30 tot 18.00 uur op de bovenverdieping op groep Dotter ook een pm'er alleen aanwezig. Beneden op groep Lavendel staat dan een babyfoon aan, waarmee de pm'er van groep Lavendel kan horen wat er op groep Dotter gebeurt.

Open ruimten, glazen wanden, enz.

Onze verschoonruimtes bevinden zich in open verbinding met de groepsruimtes. Alle groepsdeuren hebben glas. Deuren staan heel vaak open en er is een inloopcultuur. Als we elkaar iets willen vragen lopen we naar elkaar toe en gebruiken we niet de telefoon, dit geldt voor de PM'er en teamleider. We werken met een vast team, dat elkaar goed kent en open en eerlijk is naar elkaar.

Veiligheid rondom panden

Voordeuren zijn beveiligd met intercom, pedagogisch medewerkers weten wie ze binnenlaten en zijn alert op 'vreemden'. De tuin is afgesloten en er is geen achteruitgang direct aan de straat.

Uitstapjes

Soms maken we uitstapjes met de kinderen, als er minimaal 2 pedagogisch medewerkers meegaan is dat geen probleem. Het komt af en toe voor dat pedagogisch medewerkers met enkele kinderen een boodschap gaat doen, we spreken af dat ze minimaal 2 kinderen meenemen. We hebben afgesproken af dat je altijd even meldt aan de collega van de andere groep dat je weggaat en je een andere collega alleen achterlaat.

Aan het einde van de dag buiten afsluiten

We sluiten altijd met minimaal twee groepen buiten af aan het einde van de dag.

Bijlage 9: Achterwachtregeling

Kinderdagverblijf

Vogelenbuurt Centrum is een gebied met meerdere locaties. Locaties zijn dicht bij elkaar en kunnen elkaar altijd bijstaan.

Op kinderdagverblijf Rozenrood werken op de groep in principe altijd minimaal twee pedagogisch medewerkers. Als pedagogisch medewerkers alleen op een groep werken (tijdens de lunchpauze en aan het begin en eind van de dag) is er altijd minimaal één andere pedagogisch medewerker op de locatie aanwezig.

Pedagogisch medewerkers kunnen altijd bellen met de teamleider die kantoor houdt op het kinderdagverblijf. De teamleider is, als zij niet op kantoor werkt, mobiel bereikbaar voor het team. Zo niet, kan de pedagogisch medewerker contact opnemen met de gebiedsmanager of diens vervanger. De telefoonnummers zijn te vinden in de werkmap.

De afspraak is dat bij een calamiteiten in Rozenrood altijd eerst contact wordt gelegd met kinderdagverblijf het Elfenbankje. De teamleider van deze locatie is achterwacht. Op kinderdagverblijf Rozenrood openen en sluiten er minimaal twee PM-ers. Als PM-ers alleen op een groep werken, tijdens de lunchpauze en aan het begin en eind van de dag is er altijd minimaal één andere PM-er op de locatie aanwezig. Een pedagogisch medewerker kan altijd bellen met de teamleider die kantoor houdt op het kinderdagverblijf. Is de teamleider niet aanwezig kan PM-er contact opnemen met de gebiedsmanager of de afdeling informatie en plaatsing van Ludens. De telefoonnummers zijn te vinden in de map naast de computer in het kantoor.